

Ingen bad om Ordet.

Lovforslagets §§ 1—2 (se Tillæg C., Sp. 275) samt dets Overgang til tredje Behandling vedtoges uden Afstemning.

Den næste Sag paa Dagsordenen var:

Fortsettelse af første Behandling af Forslag til Lov om Tillæg til Lov om Oprettelse af Husmandsbrug af 22. Juni 1917.

Forhandlingen genoptoges.

N. C. Jensen: Ved Finanslovens første Behandling rettede jeg en Henvendelse til den højtærede Landbrugsminister og til det høje Ting om at tage op til Drøftelse Spørgsmaalet om at fremhjelpe en Udstykning af Jord, der var i privat Eje. Dette fandt Tilslutning fra adskillige Sider, og jeg glæder mig i hvert Fald ved, at den højtærede Landbrugsminister har fremsat det Forslag, vi behandler her, og hvorved det tilsigtes at faa Liv — som der er sagt saa mange Gange i disse Dage — i den gamle Stats-husmandslov. Jeg tror, at det hilses med Tilfredshed ud over det ganske Land, at den højtærede Landbrugsminister har taget den Sag op her paa den Maade, som sket er. Jeg saa det som en Mangel, den Gang vi behandlede Jordlovsforslagene om Jord i offentlig Eje, om Lensjord, o. s. v., at det fjerde Lovforslag ikke kunde fremmes under en saadan Form, at det kunde komme til at tjene til Udstykning af Jord i privat Eje. Det lod sig jo ikke gøre den Gang, navnlig fordi man krævede, at Ekspropriationsbestemmelsen skulde være ligesom det første og det største Led i dette Lovforslag. Ekspropriationsbestemmelsen er da ogsaa i disse Dage blevet overordentlig stærkt fremdraget i Debatten. Jeg har hørt med Opmærksomhed paa de forskellige Talere for Socialdemokratiet og for det radikale Parti og hørt med Opmærksomhed efter, hvilke Grunde man egentlig vilde føre i Marken for, at denne Ekspropriationsbestemmelse var en Nødvendighed. Ekspropriation er der blevet sagt Gang paa Gang, men jeg har hverken hørt og heller ikke nu, da jeg har gennemlæst Foredragene, set et eneste Bevis for, at denne Ekspropriationsbestemmelse er nødvendig, i hvert Fald ikke Bevis af nogen nævneværdig Betydning. Man siger vel, at dersom vi ikke faar en saadan Ekspropriationsbestemmelse, vil Jordprisen stige, men jeg har ikke hørt eller set nogen

Begrundelse for, at en Ekspropriationsbestemmelse i al Almindelighed skulde kunne bevirke, at Jordprisen ikke steg, men gik nedad. Og det synes jeg er ganske forstaaeligt, thi jeg deler fuldt ud den Udtalelse, som er fremkommet baade fra den højtærede Landbrugsminister og fra andre, at en Ekspropriationsbestemmelse er ikke i Stand til at skaffe billig Jord. Man maatte da vedtage en Ekspropriationsbestemmelse, hvorefter der kunde eksproprieres Jord til Priser, der laa under de virkelige Dagspriser. Men en saadan Ekspropriationsbestemmelse anser jeg for at være ganske uigennemførlig, og den vilde ogsaa efter min Opfattelse være ganske uforsvarlig. Det forekommer mig ogsaa, at Grundloven af 1915, som jo de Herrer selv har været med til at vedtage, har skærpet Ekspropriationsbestemmelserne overordentlig stærkt. Selv om man vedtog et Lovforslag om Ekspropriation af Jord, kan efter Grundloven af 1915 § 80 ¹/₃ af Tingets Medlemmer forlange, at en saadan vedtagen Lov ikke maa faa kgl. Stadfæstelse, før der er afholdt almindeligt Valg til Folketinget, og Folketinget da paa ny har vedtaget Lovforslaget. Derfor er det, synes jeg, ret ørkesløst at drøfte Ekspropriationsbestemmelser i denne Forbindelse. Jeg forstaaer det ogsaa saaledes, at denne Ekspropriationsbestemmelse kaster man ud paa maa og faa, kaster den ud paa det løse og siger: Her har vi i alt Fald noget, som vil kunne skaffe billigere Jord. Men ikke et eneste Bevis har man, som sagt, kunnet føre derfor.

Man har heller ikke kunnet føre noget som helst Bevis for, at der ikke i den private Omsætning er Jord nok til Udstykning. Vi byggede dér paa en meget lang og meget god historisk Fortid. Udviklingen her i Landet er gaaet saaledes, at vi nu har over 120 000 Smaaajordbrug, mindre eller større, i alt Fald saadanne, som man regner til Husmandsbrug, og endda ved vi godt alle sammen, at der er ingen Mangel paa Jord til Udstykning af saadanne Brug. Vi har ikke behøvet at diskutere med hinanden, om disse Jordbrug er ønskelige eller ej, fordi dette erkendes fra alle Sider, og erkendes, synes jeg, med saa stor Ret i disse Dage som aldrig før. Før Krigen var det saaledes, at Industrien var ved at kunne sige: Forhen har det danske Landbrug været det bærende Erhverv, men nu er det ikke saadan; nu har vi saa mange Mennesker i vort Brød, at vi er ved at naa op til at have lige saa mange i Industrien, som der ernæres ved dansk Landbrug. Men saadan staaer det ikke i Dag. Hvordan vilde det have set ud i dette Land,